

GILLEBLADET

Medlemskrift
för Handelsgillet
i Helsingfors rf

Nr 3 • 2018

Förarlösa fartyg

Finländska företag ligger i framkant
Sidorna 6–8

Känsloladdad diskussion

Herrklubbar och kvinnor
engagerade gillebröder
Sidorna 12–13

Dolda Gilleskatter

Vägg- och glasmålningar
svåra att upptäcka
Sidorna 16–17

GILLEshoppen

I Gilleshoppen kan du köpa bästsäljaren Bordsvisor på Handelsgillet, Handelsgillet's manschettknappar och slipshållare samt kondoleans- och gratulationsadresser.

Bordsvisor på
Handelsgillet,
20 euro.

Kondoleans- och gratulationsadresser à 15 euro.

Servettkedja
25 euro

Manschettknappar
+ etui 52 euro per
par.

Slipshållare +
etui 17 euro.

Produkterna kan beställas via Handelsgillet's kansli:
annika@handelsgillet.fi eller tfn 09 669 798.

Avhämtas från kansliet.

Du som blivit medlem i Handelsgillet år 2012 eller senare och inte fått den första upplagan av historiken kan avhämta ett exemplar gratis på Gillekansliet.

För övriga och för dig som vill ha flera exemplar finns historiken att köpa på kansliet under kanslitid (vardagar kl. 9–14) till ett pris om 30 euro per exemplar.

Kansliet tar emot jämnt belopp i kontanter eller en kvittens på förhandsinbetalning till Gillets konto

Nordea FI35 2401 1800 0601 12

eller

Aktia FI09 4055 1020 1828 57.

4

Ledaren

Verksamheten i tiden.

5

Opinionsstorm

Styrelsen sade sitt i mediedebatten.

6

Morgondagens sjöfart

Finländska företag ligger i framkant då det gäller att utveckla autonoma system för sjötransporter.

10

Elmotorer och retrobåtar

Det är några av trenderna på småbåtmarknaden där ett paradigmskifte skett.

12

Kvinnor eller inte?

Handelsgillet ordnade diskussion om herrklubbar.

14

Finlandssvensk samlingsplats

Ett 70-tal sammanslutningar möts regelbundet i Gillets lokaliteter. En av dem är Hbl:s tipsgång.

15

Eftersnack om eftersmak

Vilka slutsatser kan man dra av debatten om att öppna Handelsgillet och andra herrklubbar för kvinnor?

16

Glömda skatter

Väggmålningar och blyinfattade fönstermålningar lever ett undanskymt liv på Gillet.

18

Vinspalten

Dags att bunkra för stugan, båten och sommarens grillfester.

19

Fina fisken

Så här hanterar och lagar du fisken för sommartallriken.

20

Börskolumnen

Aktier eller fondandelar? Huvudsaken är att alla besparingar inte ligger på ett dåligt avkastande bankkonto.

21

Gilleaktuellt

GILLEBLADET

Kommunikationsutskottet 2018:

Ordförande:
Peter Nordling
Medlemmar:
Matts Dumell
Patrik Lindfors
Göran Wallén

Ansvarig utgivare:
Johan Hjelt

Chefredaktör:
Peter Nordling,
tfn 050 5595 778

Utgivare:
Handelsgillet i Helsingfors r.f.
Kaserngatan 23 A 12
00130 Helsingfors
tfn 09 669 798
info@handelsgillet.fi

Ombrytning:
Oy Nordinfo Ab, Maj-Len Roos

Annonser:
Tilinurkka Ky, Bo Gerkman
PB 89, 02211 Esbo
tfn 0400 449 724
bo.gerkman@tilinurkka.fi

Tryckeri:
Oy Painotalo tt-urex Ab, Borgå
Medlem i Tidskrifternas Förbund.

Utgivningschema 2018:

Nr 1	8.2	deadline 11.1
Nr 2	12.4	deadline 12.3
Nr 3	14.6	deadline 3.5
Nr 4	4.10	deadline 6.9
Nr 5	13.12	deadline 15.11

Pärmfoto: Rolls-Royce

Johan Hjelt

Tyck till om verksamheten!

Ingen har kunnat undvika att konfronteras med debatten om herrklubbar, deras verksamhetsformer och målsättningar, under de senaste månaderna. Debatten har också gått över språkgränsen och berörts i finskspråkig press. Positivt är att diskussionen också generellt kretsat kring föreningarnas målsättningar och medel att uppnå dessa mål. Kvinnornas roll i sammanhanget har givetvis bidragit till att hålla i gång diskussionen i en omfattning som kanske överraskar, trots allt.

Ur Handelsgillet synvinkel har frågan till dags dato diskuterats endast på ett internt diskussionsmöte. Till den del frågan i övrigt diskuterats internt har det hittills handlat om korridorprat gillebröder emellan. Styrelsen har konsekvent hållit sig borta från diskussionen på allmänhetens spalter med undantag för ett inlägg, där bakgrunden beskrivits ur styrelsens synvinkel (se sida 5). Till den allmänna debatten på generell nivå har styrelsen bidragit med att ställa upp på intervjuer i media.

Ur Handelsgillet perspektiv är verksamheten det viktiga. Den har man inte ännu ventilerat ordentligt. Att komma åt frågeställningarna kring verksamheten ligger säkert i allas intresse, men det är inte lätt gjort. Ett sätt att nå och höra en så stor del som möjligt av medlemskåren, är att göra en medlemsenkät. Därför sänds en enkät till medlemskåren första veckan i september. Den planerades i början av juni och kretsar framför allt kring verksamhetens innehåll, målsättningar och medel.

En stor majoritet, både inom Gillet och utanför det, delar uppfattningen att Gillet redan i dag erbjuder ett brett spektrum av högklassig verksamhet. Icke minst gäller det

vårt årliga aktualitetsseminarium, föredragstillställningarna på torsdagarna, de nya frukostseminarierna samt de otaliga alternativa verksamhetsformerna för att odla sina hobbyer i Gillets klubbar. Vi ska inte heller glömma våra resor och illustra tillställningar.

Trots detta kan vi inte blunda för det faktum, att endast cirka 30 procent av Gillets medlemmar är verksamma i förvärvslivet. Orsakerna är säkert många, men det finns goda exempel på organisationer, jämförbara med Handelsgillet, som åldersmässigt har en omvänd medlemsstruktur. En jämförelse med dessa föreningar skulle inte slå hål i sidan. Därför försöker styrelsen syna också detta närmare i sömmarna.

För att kunna leva upp till en av våra huvudmålsättningar, att främja verksamhetsförutsättningarna för näringslivet och företagsverksamheten, måste Handelsgillet vara intressant för de yrkesaktiva i samhället. Om vi kan skapa en sådan plattform där medlemmarna kan utbyta åsikter, nätverka och umgås under trevliga och otvungna former får vi också med dessa aktiva generationer. Under sådana omständigheter kan vi skapa ett nätverk som vill och kan ta fasta på frågor och värderingar som vi alla anser viktiga.

Vi har en stor fördel i det svenska språket som en sammanbindande länk. Språket ger säkert också en beställning för vår sak att sammanföra alla kamrater från skola, studier och arbete i Storhelsingfors. Ur styrelsens synvinkel är det mera än så. Det är en skyldighet att ta vara på de svenskspråkiga och det svenska kulturarvet. Mot bakgrunden av allt detta kan man fråga sig om vi har råd med att utestänga hälften av alla potentiella medlemmar.

Handelsgillets styrelse ser framåt

Sällan har Handelsgillet fått så mycket publicitet som den här våren. Efter ett allmänt diskussionsmöte om herrklubbar och en intern diskussion om att ändra stadgarna så att kvinnor igen kan bli medlemmar, har många uttalat sig i debatten. Det allmänna mötet ville vi i styrelsen ha som ett led i vår strävan efter transparens i vår verksamhet. Vi kommer också i fortsättningen att följa denna princip.

Vid sidan av debatten i media, delvis även i sociala medier, har styrelsen fått en omfattande respons, till den absoluta merparten positiv. Tydligt är att både Handelsgillet och frågeställningarna intresserar och engagerar oberoende av kön.

Tidigare styrelser har på sin tid gjort ett utmärkt arbete för att upprätthålla en kvalitativt högtstående Gilleverksamhet. Den nuvarande goda stämningen och kamratandan i Gillet är också ett resultat av detta arbete.

Handelsgillet är nu inne i en aktiv utvecklingsfas, inte bara vad det gäller verksamheten, utan även då det gäller förutsättningarna för den. Viktigt är att underhålla och utveckla den egna fastigheten varvid konkreta planer föreligger.

Styrelsen ser öppnandet av medlem-

skapet som en viktig del av vår strävan att utveckla verksamheten.

Handelsgillet har tillsammans med Ekonomiska Samfundet i Finland och Svenska handelshögskolan ordnat ekonomiska aktualitetsseminarier under flera år. I seminarierna, som de senaste åren varit slutsålda, har alltid både kvinnor och män deltagit.

I år har Gillet introducerat ekonomiska frukostseminarier med teman som intresserar också en yngre publik av båda könen. Också här har antalet deltagare varit stort.

Vid seminarierna visar alltid flera personer intresse för medlemskap. Men endast de manliga deltagarna kan bli medlemmar.

Styrelsen har också försökt etablera ett djupare samarbete med flera organisationer inom näringslivet och med högskolor. Strävandena har stött på patrull på grund av Handelsgillets könsbegränsning. Också potentiella föredragshållare har avböjt med samma motivering.

Styrelsen anser att medlemskapet i Gillet bör vara öppet för alla. Annars kan föreningens målsättning inte uppnås. Vi kommer målmedvetet att gå vidare i

saken, följande steg är en medlemsenkät som tillsänds alla medlemmar första veckan i september. Frågorna kommer att gälla utvecklingen av verksamheten och fastigheten, vilka båda i högsta grad påverkas av medlemskapsfrågan.

Beroende på enkätens utfall utformar styrelsen sitt arbetssätt för att komma vidare. Vi avser dock inte att fortsätta kommunikationen i ärendet i denna spalt.

Styrelsen för Handelsgillet i Helsingfors r.f.

Johan Hjelt, ordf.

Peter Nordling, viceordf.

Christian Borenus

Torbjörn Jakas

Mikael Krogius

Kaj-Erik Lindberg

Christian Nordgren

Ovanstående text publicerades på Huvfudstadsbladets insändarsida söndagen den 27 maj 2018. Det var första och enda gången styrelsen för Handelsgillet deltog i debatten om att öppna medlemskapet för kvinnor. En motsvarande skrivelse ingick i Helsingin Sanomat måndagen den 28 maj 2018.

Fördjupat nordiskt samarbete är temat för årets ekonomiska aktualitetsseminarium.

Seminarieret hålls på Hanken den 5 november klockan 14–20.
Reservera datumet redan nu.

Arrangörer är Handelsgillet i Helsingfors, Ekonomiska Samfundet i Finland och Svenska handelshögskolan.

Fartygen allt intellig

Autonoma bilar, fartyg och flygplan. Många av komponenterna för detta finns redan, men problemet är att skapa hela trafiksystem som fungerar i alla lägen.

Ta som exempel personbilar som bromsar och gasar själv, håller sig innanför vägmarkeringarna och kan läsa av trafikskyltar. Det är i grunden simpel kamera- eller radarbaserad teknik, men det blir väldigt komplext när allt detta ska kombineras till ett enda system där bilen kör själv och fattar alla beslut.

Samma sak gäller fartygstrafiken, där en grupp finländska, internationellt verkande företag, samarbetar för att skapa världens första autonoma sjötransportsys-

tem, One Sea. Visionen är att operera fullt autonoma fartyg i Östersjön på bredare front 2025.

I One Sea ingår Rolls-Royce Marine, ABB, Wärtsilä, Cargotec, Ericsson, Meyer Turku, Tieto, Finnipilot och Finferries. Även Finnish Marine Industries, med över 80 medlemsorganisationer, är en partner, och nyligen anslöt sig också Rederierna i Finland rf till nätverket som har många och långa internationella tentakler.

– Vi tror att digitaliseringen överlag kan

förändra sjöfarten och ge en bättre chans att hålla fartyg kvar under finländsk flagg, säger **Tiina Tuurnala**, vd för Rederierna i Finland.

Innovationsplattform

One Sea koordineras av Dimecc Oy (Digital, Internet, Materials & Engineering Co-Creation) som är en innovationsplattform med intressenter inom forskning och industri i Finland.

Omkring hälften av finansieringen kommer från Business Finland. Om namnet låter obekant är det därför att organisationen skapades först vid årsskiftet då Tekes och Finpro slogs ihop.

föremål av olika typer i den närmaste omgivningen.

Världsledande kompetenscenter

Rolls Royce invigde i januari ett forsknings- och utvecklingscenter som företaget placerat i Åbo för att utveckla fjärrstyrda och autonoma fartyg. Utan det finländska statsstödet som kanaliseras via Business Finland är det inte sagt att centret hade kommit till Finland.

Rolls-Royce använder bland annat Google Cloud i utvecklingen av intelligenta system. Poängen med molntekniken är att den kan kombinera olika typer av information från många olika källor för att skapa helt nya samband via avancerade algoritmer och artificiell intelligens.

– Den teknik vi utvecklar ska göra befintliga fartyg säkrare och är avgörande för att trafik med autonoma fartyg ska bli verklighet i större omfattning. Fartygen måste exempelvis kunna identifiera närbelägna föremål, som kan vara farliga, säger Tenovuo.

Utvecklingsmöjligheter för enheten är många, för personalen kombinerar kompetens inom bland annat fartygskonstruktion, fartygsoperation och mjukvara.

En vision Rolls-Royce har är att morgondagens fartyg är helautomatiska till havs men att de styrs i land från en fjärrstyrningscentral.

– På fjärrstyrningscentralens bildskärmar kan man se exakt vad som händer i fartyget och styra det på samma sätt som på bryggan. En skillnad är att kaptenen har bättre koll på omgivningen än då han är på bryggan, säger Tenovuo.

Smart marinteknologi

Fjärrövervakningscentralerna är en viktig

aspekt på besättningslösa fartyg: Det behövs kompetent personal till lands som vid behov kan hantera fartyget på distans.

En uttalad vision är att en central med en personal på kanske ett tiotal personer kunde övervaka en hel flotta på världshaven. Ett steg på vägen var till exempel Wärtsiläs fjärrservice på fartygsmotorer som erbjudits redan en längre tid.

Genom strategiska företagsköp gällande bland annat fartygsdesign och navigationsteknologi kan företaget i dag erbjuda ännu intelligentare sätt att automatisera fartyg. I höstas presenterade företaget ett koncept med fjärrstyrd manövrering som demonstrerades i praktiken på ett 80 meter långt servicefartyg för oljeriggare i Nordsjön.

Fartygets navigations-, automations- och positioneringssystem är integrerade i systemplattformen Wärtsilä Nacos Platinum. Det reproducerades i Wärtsiläs enhet Dynamic Positionings central i San Diego i Kalifornien och kunde fjärrstyras via en satellitförbindelse.

– Det innebär att vi har exakt samma möjligheter att styra fartyget som man har på fartygets brygga, 8 000 kilometer från oss, säger **Thomas Pedersen**, verkstälände direktör för enheten.

I april i år demonstrerade samma enhet hur en 83 meter lång landsvägsfärja i Norge automatiskt angjorde land. Den hade redan tidigare utrustats med Wärtsiläs hybridframdrivning, trådlösa laddningssystem och system för automatisk förtöjning.

– Det var första gången i världshistorien en färja automatiskt anlöpte ett normalt färjeläge. En befälhavare övervakade testet men behövde inte ingripa eller ta manuell

Framtidens autonoma fartyg kommer att se annorlunda ut än i dag då bryggan och andra traditionella påbyggnader försvinner.

entare

En viktig faktor i One Sea är att kommunikationsministeriet har förbundet sig att möjliggöra flexibel testning av autonoma fartyg i Finland.

Den utfästelsen konkretiserades i mitten av maj då Rolls-Royce och det statliga färjbolaget Finferries meddelade att de tillsammans kommer att presentera en fjärrstyrd landsvägsfärja som ska ha kapacitet att trafikera helt autonomt.

– Det är lätt att börja i mindre skala på begränsade rutter som just landsvägsfärjor eller bogserbåtar, säger **Karno Tenovuo**, som på Rolls-Royce ansvarar för utvecklingen av något som kallas för Ship Intelligence, fartygets förmåga att identifiera

kontroll. Det här är en viktig del av vår utveckling av smarta marina lösningar med slutmålet autonoma fartyg, säger **Roger Holm**, direktör för Wärtsilä Marine Solutions.

Sker inte över en natt

Det ställs ytterst hårda krav på att fartyg utan besättning ska kunna navigera säkert dygnet runt, oberoende av väderlek. Det i sin tur kräver olika typer av sensorer, radarsystem och kameror för att ge fartyget den behövliga informationen om omgivningen.

Fast de flesta system som behövs för autonom sjöfart redan finns, återstår ett stort hinder för utvecklingen av obemannade fartyg i internationell trafik: De är inte tillåtna enligt den internationella sjöfartsorganisationen IMO:s regler och kan inte försäkras.

Ett regelverk är viktigt därför att det givetvis finns riskfaktorer med autonoma fartyg, som akuta tekniska fel, brand eller moderna pirater som kapar ett fartyg cybervägen.

Trots att riskerna med autonoma fartyg ofta betonas i den offentliga diskussionen, beror mellan 75 och 95 procent av alla fartygsolyckor till sjöss på mänskliga misstag. Ta som exempel Costa Concordias förlisning i Italien i januari 2012.

– Totalt sett kan autonoma fartyg undvika klart flera olyckor än de kanske ställer till med eftersom de inte blir trötta eller distraheras av ovidkommande faktorer, säger Holm.

Enligt honom räknar man i branschen med att IMO har utarbetat ett regelverk som tillåter obemannade fartyg i internationell sjöfart senast 2025. Då talar man om helt nya typer av farkoster, vilket norska gödseltillverkaren Yaras avantgardistiska fartyg är ett exempel på.

– Det ställs så hårda specialkrav på autonoma fartyg att existerande fraktfartyg knappast konverteras till helt autonoma. Givetvis kan de få klart mera automatik som gör dem tryggare och lättare att hantera. Liksom med autonoma bilar tar utvecklingen mot autonoma fartyg av praktiska skäl alltså lång tid, fast tekniken i princip finns, säger Holm.

Text: Bo Ingves

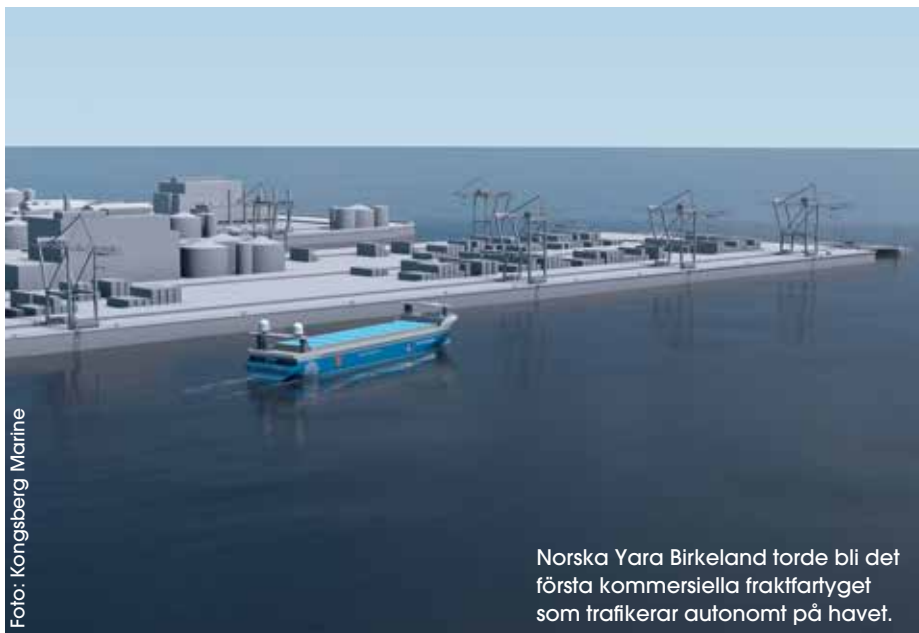

Foto: Kongsberg Marine

Norska Yara Birkeland torde bli det första kommersiella fraktfartyget som trafikerar autonomt på havet.

Fjärrstyrt och eldrivet

Internationellt blir Norge först ut med ett kommersiellt, besättningslöst fartyg som kör på öppet hav.

Norska Yara meddelade i fjol att företaget låter bygga ett containerfartyg för att transportera produkter från sin fabrik i Porsgrunn i södra Norge till två närlägnade städer på 13 respektive 56 kilometers avstånd.

– Fartyget ska tas i bruk 2019 och vi räknar med att det kommer att ersätta 40 000 lastbilstransporter per år i södra Norge, uppger Yara.

Även om målsättningen är att fartyget ska vara obemannat till sjöss och endast övervakas av fjärrövervakningscentraler i land, har det till en början ändå en viss besättning ombord.

– Fartyget kommer att ha en tillfällig brygga som påbyggs. När vi har konstaterat att fartyget är redo för fjärrstyrning tas modulen helt enkelt bort. Målsättningen är att det ska vara helt självstyrt 2020 och övervakas av fjärrcentraler i land, uppger Kongsberg Marine som planerar fartyget.

BI

Vägen mot autonoma fartyg är lång och det finns en mängd varianter på temat. Det svenska marina forskningssamarbetet Lighthouse har uppgjort en lista på olika stadier av intelligenta fartyg i en förstudie om smarta fartyg och autonom säkerhet till havs:

Smarta fartyg är fartyg som är mer automatiserade än normalt.

Hybridlösningar är fjärrstyrda fartyg i konvoj med samma idé som långtradartåg (platooning), med ett bemannat ledarfartyg som guidar de obemannade fartygen i konvojen med hjälp av direkt kontakt mellan fartygen.

Lättbemannade fartyg har besättning som har vakten en del av tiden. Under övriga tider övervakas och styrs fartyget från en landbaserad fjärrcentral (SCC, Shore Control Center).

Delvis bemannade fartyg är bemannade när de kör till eller från hamn och obemannade däremellan.

Obemannade fartyg är helt fjärrstyrda.

Autonoma fartyg genomför självständigt hela resan från hamn till hamn. De är endast övervakade av en fjärrcentral som kan gripa in om någonting inträffar.

BI

Oy K-O Nyman Consulting Ab

VVS planering och övervakning
Teuvo Pakkalavägen 4, 00400 Helsingfors
tfn +358 045 806 535

KNORRING

www.knorring.fi

For GoodStories

RAUANHEIMO
Logistics

Serviceföretaget
för både sjöfarten
och näringslivet

- stuveri- och spediti-
ons-service
- rederiservice
- internationella land- och
sjötransporter

Oy M. Rauanheimo Ab, PB 254, 67101 Karleby | Tel. (06) 826 5300
www.rauanheimo.com

for
goodStories

Retrobåtarna och el

Båtmässan i Helsingfors glittrade på som tidigare i februari trots att försäljningen av nya fritidsbåtar har minskat i Finland de senaste åren. Kanske det är symtomatiskt att antalet besökare var nästan 10 procent färre än i fjol.

Ett paradigmskifte på småbåtmarknaden är att den mångåriga stjärnan på den finländska båtmarknaden, Buster, har tappat 39 procent av sin försäljning på hemmaplan sedan 2015 och klart över 60 procent sedan 2011.

Den nuvarande ettan Yamarin sålde däremot exakt lika många båtar i fjol som 2015, drygt 500, och försäljningen har inte sjunkit mycket jämfört med 2011.

Den sjunkande motorbåtsförsäljningen i Finland har parerats av en livlig exportverksamhet. Till exempel Buster säljer majoriteten av sin produktion utomlands, främst i Sverige. Märket har satsat mycket på automatisering av verksamheten samtidigt som utbudet av dyrare modeller har ökat. Därför har tillverkarens lönsamhet förbättrats fast antalet sålda båtar minskar.

Värdet på hela den finländska båtexporten ökade i fjol med drygt sju procent

till cirka 240 miljoner euro, fördelat på 9 200 båtar till 40 länder. Det är ungefär tre fjärdedelar av båttillverkarnas försäljning på sammanlagt cirka 320 miljoner euro.

Malta största exportland

En intressant detalj är att Malta är det största enskilda exportlandet med en andel på hela 72 miljoner euro.

– Det såldes endast åtta båtar till Malta vilket ger ett genomsnittspris på nio miljoner euro. Det innebär att det är fråga om riktigt stora båtar, som är billiga att registrera i Malta, säger **Jarkko Pajusalo**, vd för Båtindustrins centralförbund Finnboat.

Exporten till tvåan Sverige ökade till nästan 66 miljoner euro fördelat på 4 700 båtar medan exporten till Norge minskade till ungefär 49 miljoner euro.

– Därefter är det ett stort hopp till Storbritannien som med drygt åtta miljoner ligger lite före Tyskland. Båtexporten till

Ryssland uppgick till sex miljoner euro, upplyser Pajusalo.

Försäljningen av nya segelbåtar har så gott som stannat upp i Finland. I fjol såldes endast 11 nya segelbåtar, men samtidigt importerades ungefär 170 begagnade segelbåtar. Försäljningen av småbåtar, alltså roddbåtar och båtar med en motor på högst 20 hästkrafter sjönk en aning till drygt 2 810 stycken.

Pastellfärgad dejtingbåt

Ett välkänt företag som aldrig figurerat i försäljningsstatistikens topp är Sibboföretaget Marino, vars stora båtar i några repriser valts till årets båt på båtmässan i Helsingfors.

Numera kommer företagets omsättning främst från båtservice och underleveranser till industrin, men på årets båtmässa hade Marino i sedvanlig stil en egen avdelning på 250 kvadratmeter.

Borta var de stora båtarna och i stället upptogs golvet av vindrutebåten Mustang i olika pastellfärger samt öppna Swing som har ett identiskt skrov. Totalt finns det i alla fall över 200 färger att välja mellan.

Marino Mustang nylanserades 2015 och har sålts i ett sextiofåtal exemplar sedan dess. Ingen kioskvältare, alltså, men en sympatisk fläkt från äldre och lugnare tider.

motorerna kommer

Swing och Mustang var storsäljare på 1970-talet men efter det koncentrerade sig Marino på större båtar. Tillverkningen av Swing fortsatte dock hela tiden.

– Nästa år har båten laminrats för hand i 50 års tid med oförändrat skrov. Folk blir på gott humör när de ser Mustangen. Till exempel båtuthyrningsföretaget Skipperi hyr ut en ljusblå båt som romantisk " dejtingbåt", säger Marinos vd **Ben Fagerström** som nu för andra gången är ordförande för Finlands Båtindustri-förening.

Han visar också upp en Mustang med elmotor och tror att det kommer att finnas planande eldrivna båtar på bredare front om några år.

– I dag är vi inte ännu riktigt där fast det finns en del båtelmotorer redan. Den här båten kör fyra timmar i åtta knop på en laddning.

Går uppåt

En båttillverkare som ökat sin försäljning i Finland under de tre senaste åren är Freja Marine i Borgå. Varvet bygger vind- och väderbeständiga hyttbåtar i

storleksklassen 6,1–7,3 meter under märket TG-Boats.

Bolaget räknar enligt delägaren och konstruktören **Jan Gustafson** med att tillverka ungefär nittio båtar i år och att försäljningen i Finland ökar ytterligare jämfört med i fjol.

– Våra två andra stora marknader är Sverige och Norge. Vi räknar mycket med Sverige i år, för i slutet av året var TG 6,9X testvinnare i kamp med konkurrenter som Bella 620 C och Yamarin Cross 60 C, säger han.

Enligt Gustafson har företaget kunnat öka sin försäljning därför att folk, som bygger sommarstugor som kan användas året om, också har högre förväntningar på båtarna.

– De flesta av våra kunder använder båten för att tryggt, torrskott och bekvämt kunna ta sig till och från semesterbostaden. Efterfrågan på hyttbåtar har generellt sett ökat eftersom man vill kunna åka till stugan från tidiga våren till sena hösten, säger han.

Text: Bo Ingves

Behöver inte skrapa själv

En förklaring till att båtförsäljningen sjunkit överlag de senaste decennierna är att stugliv och sportfiske inte intresserar den yngre generationen på samma sätt som på 1990-talet. Kanske också tidigare generationers eviga skrapande, putsande och målände avskräcker.

I dagens servicesamhälle är det dock acceptabelt att låta andra sköta servicen. Då kan man kasta loss när man vill. Överlag har båtlivet mera gått mot att det ska vara ett avbrott i vardagen och i mindre grad en semesterform på heltid.

Därför har exempelvis jag övergått till att låta ett specialiserat företag serva motorn, tvätta och vinterförvara båten. Visst kostar det något, men det uppvägs av att båten hämtas från bryggan på hösten och transporteras tillbaka vid önskad tidpunkt följande vår eller sommar. Sen är det bara att starta motorn när solen skiner.

Det har även blivit vanligare att hyra båt i stället för att äga en. Det är ett enkelt sätt att ta en liten sjösemester utan att behöva ha ett heltidsansvar för en båt.

BI

De som ville minst bestämde mest

Tiden inte mogen för kvinnligt

Kvinnligt medlemskap i Handelsgillet är inte av så stor betydelse att frågan i det här läget skulle kräva omröstning, ansåg majoriteten av deltagarna på diskussionsmötet den 7 maj. Därmed torpederades styrelsens initiativ om att öppna föreningen för kvinnor.

Styrelsen hade överraskat Gillets medlemmar genom att annonsera i Hufvudstadsbladet om att bjuda in allmänheten för att "diskutera herrklubbers vara eller inte vara". Att medierna kopplats in väckte ont blod. Hedersordförande **Rolf Gallen** ansåg det extremt olämpligt.

– Det hör inte till Handelsgilletts beslutskultur och upplevs som yttre påtryckning i en intern fråga. Det var omdömeslöst att offentligt föreslå en medlemsomröstning i kvinnofrågan. Jag är förtryckt och hoppas Gillet fortsätter som herrklubb!

Majoriteten av de närvarande cirka 80 gillebröderna applåderade vilt. En tredjedel föreföll förbryllade över hur

diskussionen ständigt slant in på snedspår istället för att handla om herrklubbers framtid. I den interna batalj som följde vann de konservativa i både ovationer och lustigheter.

– Styrelsen misstänkliggör på ett allvarligt sätt vår ändamålsparagraf då den kritiserar kamratskap herrar emellan, sa **Martin Gardberg** (applåder).

– Ta absolut med kvinnorna, utestäng inte dem från viktiga nätverk, kontrade **Kjell Skoglund** (inga applåder).

– Det här mötet är bortkastad tid! Inte skulle det vara trevligt att sitta tillsammans med en massa gamla tanter, dundrade **Hasse Hägg** (applåder).

"Förbrukat förtroende"

Styrelsens argument om att föreningen inte kan fullfölja sitt syfte att främja inhemskt näringsliv ifall dörren hålls stängd för kvinnor fick förståelse bland yngre mötesdeltagare.

– Varje förenings syfte och verksamhet borde granskas minst en gång per generation. Nu ger kvinnofrågan sig själv. Skall Gillet vara en manspensionärsklubb, eller vad skall vi syssla med, frågade **Tor Lindholm** (inga applåder).

– Jag skäms att föreslå för min son att komma till Handelsgillet, en herrklubb som utestänger kvinnor, apologerade **Gustav Båsk** (inga applåder).

– I 52 år har jag känt glädje för kamratskap då jag öppnat dörren till Handelsgillet. Men idag fann jag inte längre någon glädje. Kvinnofrågan har lett till splittring och annonserna i Hbl var som ett slag i ansiktet, hävdade **Hans Westerberg** och ansåg att hans förtroende för styrelsen är förbrukat (applåder).

Högskolorna nobbar Gillets trevare

En hårt kritiserad ordförande försvarade styrelsens beslut tillsammans med styrelsemedlem **Christian Borenus**. Den röda tråden var att Gillet bör rikta sig utåt för att trygga återväxten och kunna fortsätta samarbeta med högskolor, intresseorganisationer och företag.

– Vi har knackat dörr och upplysts om att man i dagens läge inte accepterar samarbete med partners som segregerar kvinnor. Vi har kört i väggen hos bland annat Ekonomiföreningen Niord, Hanken, Arcada, Tiffen och Fiban på grund av att hälften av våra presumtiva medlemmar är portförbjudna, avslöjade **Johan Hjelt**. Men Hjelts argument övertygade inte majoriteten.

– Gillet är inte till för näringslivet utan det är till för sina medlemmar. Vi vill inte ha kvinnliga medlemmar, sammanfattade **Kim Björkwall**. Vi vill ha det kvar som kamratförening (applåder).

– Ungefär 700 av Gillets 1 000 medlem-

På plats fanns även Bror Krause och styrelsemedlem Mikael Krogius. Krause var Gillets ordförande 1996–2002. Det var hans styrelse som stängde dörren för kvinnligt medlemskap under årsmötet 2003.

– Vi gillar inte att kvinnofrågan drivs i det fördolda. Jag vill ha kvar herrklubben!

medlemskap

mar är pensionärer. För många av dem är Gillets främsta betydelse socialt kamratskap när man inte längre förvärvsarbetar, intygade **Kristian Stenius** (applåder).

– Det här var ett dåligt kapitel, släta över och glöm kvinnorna, ackompanjerade **Henrik G Sundström** (applåder).

Livlig diskussionen även år 2002

Diskussionsmötets moderator **Olav S. Melin** antydde inledningsvis att stadgeändringen från år 2003 skulle ha varit en lapsus när språket i paragraferna moderniserades. Först då utestängdes kvinnliga

medlemmar av ordalydelsen i paragraf 1; tidigare hette det att "Handelsgillet är en sammanslutning av svensktalande personer", idag att det är "en förening för svensktalande män".

Gillebroder **Birger Mickwitz** kunde upplysa mötet om att uppdateringen föregicks av en livlig diskussion år 2002 specifikt om innehållet i paragraf 1. Till slut bekräftade både styrelsen och årsmötet det som uppfattades som praxis – Handelsgillet förblir en herrklubb.

Under diskussionsmötet den 7 maj 2018 gick skiljelinjen mellan pensio-

Gillebroder **Gustav Båsk** försvarade styrelsens förslag om stadgeändring; hans egen son vägrar delta så länge Gillet diskriminerar kvinnor.

nerade herrar och aktiva i näringslivet. Styrelsens försök att spela kvinnofrågan med öppna kort och allmänhetens stöd fick sig en törn, som kan ta tid att reparera. Möjligheten till en stadgeändring är spolierad – tills den dyker upp av nya skäl.

Text: Mats Dumell

Foto: Hannes Victorzon

Svenskt samlingsrum utan ersättning:

Sjuttio föreningar i Gillets lo

Sångare, släktforskare, seglare, politiker och publicister samsas om lokaliteterna med facket, Lions och Akademiska kvinnor. Alla utnyttjar de mer eller mindre regelbundet Handelsgilletts kabinett och faciliteter utan ersättning.

På Handelsgilletts kontor plockar jag upp listan över finlandssvenska föreningar strax efter Gillets debatt om könsbegränsning. Bland sjuttio andra hittar jag Akademiska kvinnor i Helsingfors, Arcadas studerande, Finlandssvenska Damkörförbundet, Oasen i Helsingfors, YLE:s svenska nyheter och Svenska Handelshögskolans studentkår. I samtliga är kvinnorna i majoritet.

Verksamhetsledare **Clarissa Köhler** säger att det inte skett några bortfall efter debatten om kvinnliga medlemmar.

– Kansliet har mottagit meddelande om utträde av ett halvt dussin enskilda medlemmar, men inga föreningar har avbokats.

På föreningslistan finns också smått legendariska Hbl:s tipsgäng, som har samlats i kabinett Hartwall i femton år, under vinterhalvåret varje fredag klockan tolv. Här går diskussionens vågor höga om att förbli eller inte förbli kvar på Gillet.

Hbl-journalister bildade kärnan

Tipsgänget grundades ursprungligen av **Staffan Bruun** och Hufvudstadsbladets sportjournalister **Göran Wallén**, **Paul Lemström**, **Thomas Hallbäck** och **Henrik Wilén**. Av bara farten anslöt sig andra kända journalister som **Stefan Lundberg**, **Tom Vuori**, **Hans Sundström**, **Tommy Westerlund** och **Henrik Stenbäck**.

I början av nittiotalet sattes tippandet i system och samtidigt infördes en bestämd dag då tipsgänget skulle sammanträda. De första åren samlades gänget på Pressklubben på Georgsgatan tills klubben stängde 1999. Gänget flyttade till Tfiffen och år 2003 till Handelsgillet.

– Med de enorma vinstmedlen hade vi tänkt finansiera resor till Europas stora fotbollsarenor, men det gick inte som i Strömsö. Fast det har inte hindrat oss från att åka iväg på dråpliga resor ett tjugotal gånger.

– På 27 år har vi satsat ungefär 34 000 euro i stryktipset och några gånger fått till och med 13 rätt. Men den sammanlagda vinsten överstiger knappast 4 000 euro, summerar **Staffan Bruun** de kamratliga sammankomsterna. För det är uttryckligen manlig samvaro.

Fem av de tidiga medlemmarna har fallit av. Istället har nya medlemmar anslutit sig, som **Olav S Melin**, **Geo Stenius**, **Henrik Stenius** och **Rolf Johansson**. Gänget är fortfarande dussinet fullt, med den lilla skillnaden att nuförtiden är endast en av medlemmarna anställd av Hbl.

– Vi behövde ett ställe där vi kan sitta litet för oss själva, eftersom vi är ganska högljudda. I höst blir det problem med var vi skall sammanträda, säger **Bruun** med hänvisning till könsdebatten.

Avsmak och is i hatten

Minst två i gänget tycker man skall rösta med fötterna. **Stefan Lundberg** uttrycker det rakt på sak:

– Det handlar inte om att lämna i vredesmod, utan om avsmak. Jag täcks inte säga åt vare sig kvinnorna där hemma

kaliteter

eller på Husis att jag tillbringar mina fredagar på ett ställe där kvinnors enda roll är att passa upp oss.

– Stopp, stopp Stebu! Det behövs is i hatten för att inte gäggiga gubbar skall komma åt att dominera, replikerar Thomas Hallbäck.

Henrik Wilén håller med:

– Gillet har större problem än medlemskåren – köket!

Den underliggande signalen kommer ändå tydligt fram. Tipsgänget tycker det är ruttet att inte släppa in kvinnor i ett forum som finns till för att bevaka egna maktintressen. Få se vart det barkar för tipsgänget i höst.

Text: Matts Dumell

Foto: Clarissa Köhler

Tipsgänget har sammanträtt varje fredag i 27 års tid, de senaste femton i kabinet Hartwall. På bilden över halva medlemskåren samlad, fr.v. Matts Dumell, Thomas Hallbäck, Staffan Bruun och Olav S. Melin.

Medievåg med eftersmak

Stadgarna är entydiga om att Handelsgilletts syfte ska vara att främja det inhemska näringslivet och befordra gott kamratskap medlemmarna emellan. Under 145 års tid utslöt inte de ursprungliga, och senare reviderade stadgarna kvinnliga medlemmar.

Egentligen reagerade Gillet först när kvinnornas frammarsch i näringslivets toppskikt började få ett mönster på 1990-talet. Först avtackades Gillets damkommitté och sedan infördes könsbegränsning i stadgarna år 2003.

Varje generation och varje ny tid behöver se över tidigare överenskommelser som stadgar och lagar, därför att lag och allmän uppfattning bör stämma överens. Det var inget olagligt i att Handelsgillet beslöt utestänga kvinnliga medlemmar, men segregationen kolliderar idag med den registrerade föreningens överliggande syfte – att främja det inhemska näringslivet.

Styrelsen bjöd överraskande in till allmänt diskussionsmöte om herrklubbar samt till intern, konsultativ provomröstning den 7 maj. Det retade gallfeber på somliga, främst äldre medlemmar, som med lätthet kunde avstyra omröstningen.

I Börsklubben, med ett liknande syfte som Handelsgillet, uppges en klar majoritet nu stöda kvinnligt medlemskap. Det beror inte enbart på att det är trendigt att framhäva jämställdhet mellan könen, eller på att #metoo-genomslaget skulle ha slagit hål i glastaket. Det är själva insikten om att det är omöjligt att förbjuda kvinnor om du skall syssla med business.

Det finns grupperingar som driver tesen om att Finland bara kan ha ett språk.

Det är lika fullkomligt historielöst och bakåtsträvande som att sträva efter någonting som aldrig har funnits. Ungefär lika paradoxal förefaller Handelsgilletts utestängning av hälften av de aktiva i näringslivet. Det borde vara i alla medlemmars intresse att utbildning och nätverk inkluderar även kvinnor.

Medlemmarna vittnar själva om hur de känner sig obekväma med att locka sina barn till Handelsgillet, just på grund av könsdiskrimineringen. Den är tyvärr en av de främsta orsakerna till att Gillet håller på att förgubbas med fart.

Den medievåg, som svepte över Gillet i maj, ledde inte till någon massiv medlemsflykt. Kändisar som **Lenita Airisto** och **Sixten Korkman** tackade för sig som föredragshållare, men tillsvidare är stämningen bland majoriteten av medlemmarna avvaktande. "Trender kan brytas, och insikten om det blir en kraft som bidrar till förändring" filosoferade redan **Georg Henrik von Wright**.

Tyvärr svävar just här även ett damoklessvärd; Handelsgilletts anseende i de kretsar som hittills understött föreningen med kända finansiella bidrag för renoveringar och utvidgad verksamhet. Idag är i snart hälften av medlemmarna i fondernas och stiftelsernas beslutande organ kvinnor. Och de kommer inte att minska i antal.

Hur många medlemmar är det slutligen som motsätter sig kvinnor? Därför att de befarar att deras svärmödrar, hustrur och fastrar skall ansöka om medlemskap, som en av dem uttryckte sig i Hufvudstadsbladet. Tre procent av medlemskåren?

Matts Dumell

Glömda skatter väntar på

I Handelsgillet's gårdsfastighet finns två större konsthelheter som inte får den uppmärksamhet de förtjänar. Det är inte underligt, den ena konstskatten hänger på väggen i Cantina Wests mörkaste vrå i andra våningen. Den andra helheten är utspridd i mindre bitar över flera våningar. Det handlar om väggmålningarna av Karin Mascitti-Slotte och blyinfattade fönstermålningar av Gunnar Forsström.

Den som besökt Festsalen i andra våningen – där Gillet brukar duka upp till fest och Cantina West serverar buffélunch till vardags – kanske någon gång har satt sig till vänster om baren, lite avsidat där ljuset är dämpat och den mexikanska stämningen är tätare. Om man sitter här är man inte bara omgiven av restaurangens vilda västern-inredning och mörkbetsade träbalkar utan också av historiens vingslag. Dels tack vare konstnären **Karin Mascitti-Slottes** väggmålningar med historiska motiv som tar betraktaren över 200 år tillbaka i tiden, dels därför att det här utrymmet en gång i tiden var Gillets matsal.

Stadens historia på matsalsväggar

Fram till början av 1990-talet var den här delen av Cantina West Gillets matsal. Väggmålningarna kom till för 89 år sedan, år 1929, då matsalen flyttades upp

till andra våningen från bottenvåningen. Då fick 26-åriga Karin Slotte via sin far stuckatören **Carl Slotte**, som Handelsgillet anlät, i uppdrag att dekorera de nya matsalsväggarna som kändes kala. Temat blev Helsingfors historia.

Karin Slotte hade studerat bilder och gravyrer i stadens museer och med säker hand gav hon liv åt sex pannåer i det 19 gånger 6 meter stora rummet. Här hittar den, som tittar noga, bland annat scener från bombardemanget av Sveaborg under Krimkriget år 1854, vyer från Tölövikens och långa bron, skutor, öar och stora vågor. Här finns centrum så som det såg ut år 1787 med kyrkan Ulrika Eleonora, Högvakten och Sederholmska huset. Också Skatudden, stadsdelen där Karin var född, finns med på den bortre väggen.

Jobbet var omfattande och hon målade på skivor av marmorputs. I tidskriften Handelsgillet's kulturella Guldkant från

1987 av **Sven Sirén** står det att de sträva skivorna slet hårt på penslarna och att hon förbrukade två per dag.

När Handelsgillet skulle fira sitt 100-årsjubileum 1957 var pannåerna "svårt medfarna av matos och tobaksrök". Det var dags för en restaurering, och konstnären anlätades på nytt. I samma skrift beskrivs det hur uppfräschningen gick till:

"Det gick inte att lösgöra pannåerna från väggarna, fru Mascitti-Slotte (hon hade gift sig med italienaren **Francesco Mascitti** år 1930 – red.anm.) var tvungen att rengöra och renovera konstverken sittande eller stående på en stege, en högst obekväm och påfrestande ställning. På grund av att Handelsgillet's matsal är rätt mörk gav konstnärinnan pannåerna en ljusare lyster för att på så sätt få dem att framträda bättre".

Tyvärr har väggmålningarna blacknat och delvis glömts bort där de hänger under takbalkarna i den svaga belysningen, men hoppet lever om att det här intressanta verket kunde få en mer framträdande roll igen i framtiden.

Sponsorerade fönster

Blyglasmålningarna på Gillet är inte lika

Karin Mascitti-Slotte

(1903–1976)

- Föddes år 1903 på Skatudden.
- Utbildade sig inom måleri, textilkonst och glaskonst, bland annat i Centralskolan för konstflit i Helsingfors, vävskola i Tavastehus och i Murano
- Har förutom Gillematsalen dekorationsmålade många salonger och tak i villor i Brunnsparken och Eira
- Har bl.a. gjort glasmålningarna i katolska kyrkan vid Brunnsparken, glasmålningarna i Ekenäs kyrka och kapell, altartavlan i Överby bönehus i Bjärnä, glasmosaik i Virkby nya kyrka, glasmålningar i Finby kyrka, glasmålningar i Sandudds kapell och på NJK på Blekholmen.
- Karin gifte sig år 1930 med italienska läkaren Francesco Mascitti och flyttade till bergsbyn Anversa i Italien. Paret fick två barn, dottern Francesca och sonen Jean Carlo.
- Flyttade år 1948 tillbaka till Finland med barnen. Maken, vars hälsa blivit lidande sedan han blivit utskickad i två krig under Mussolini, stannade kvar i Italien.
- Hennes far var stuckatören och dekorationsmålaren Carl Slotte och hennes dotter är keramikern Francesca Mascitti-Lindh (född 1931) som jobbade 34 år på Arabia.

Gunnar Forsström

(1894–1958)

- Föddes år 1894 i Svartå, son till smeden Gustaf Wilhelm Forsström på Svartå bruk
- Gunnar var nionde i ordningen i en familj med tio barn
- Studerade vid Centralskolan för konstflit i Helsingfors 1913-1916
- Öppnade på 1920-talet en byrå för dekorationsmålning och affischmålning i Helsingfors tillsammans med Göran Hongell
- Har gjort kyrkfönster till Esbo domkyrka, Sankta Katarina kyrka i Karis, Vörå kyrka, Olaus Petri kyrka i Helsingfors, Svartå kyrka och kapellet på Sandudds begravningsplats.
- Designade och ritade affischer, vykort och gjorde illustrationer
- Flera av hans affischer finns avbildade i boken "Come to Finland" av Magnus Londen.

bättre tider

svåra att upptäcka som väggmålningarna i andra våningen, men de är utspridda i olika delar av lokaliteterna, och det är svårt att bilda sig en helhetsuppfattning. Alla, som rört sig i trapphallen i gårdsbyggnaden och i Donatorn, har kunnat beskåda en del av dem. Sponsorerna till dessa är bland andra Dan Ward, Wulff, Granit, Mercators tryckeri och Telko.

Det torde finnas 22 fönster med olika företagssymboler gjorda i blyglas med katedralinfattning. Upphovsmannen är konstnären **Gunnar Forsström** (1894-1958). Olika firmor betalade på 1950-talet fönstermålningarna mot att de fick ha firmans logo eller motsvarande på glaset. Forsströms konstnärliga insats blev mycket uppskattad. Framför allt gillade man hans kreativitet då det gällde att hitta på symboler eller bilder kopplade till företagen i fråga.

De allra första fönstermålningarna sponsrades av Gillets mångåriga sekreterare **Väinö Palme**. I historiken "160 år Gilleliv och stad i förvandling" skriver **Bo Finne** att Väinö Palme år 1950 i egenskap av vd för Privatföretagarnas Ömsesidiga Försäkringsbolag gjorde en donation som möjliggjorde fönstermålningen i det dåvarande styrelserummet (idag en del av

Donatorn). Bollen var satt i rullning. Nu ville också firmorna Stockmann, Fazer, Paulig och C.A. Gustavson bidra med fönstermålningar, och dessa fick pryda den dåvarande matsalen i andra våningen.

I biljardsalen finns glasmålningar sponsorerade av **A.W. Liljeberg**, Sinebrychoff och IBM. Dem hittar man om man drar upp rullgardinerna som för det mesta är nerdragna. I borte ändan av biljardsalen, i fönstret ovanför skrivbordet med printern, finns glasmålningar beställda av Slev Elapparater. Forsström har målat två tidstypiska spisar av märket Slev och en kvinna som står vid en av dem, ett elstrykjärn och en man vid en maskin.

De glasmålningar, som förut fanns i fönstren i samma matsal som Karin Mascitti-Slotte dekorerade, är nu i förvar i Cantina Wests källarvåning, skyddade bakom en mellanvägg. Tillsammans med väggmålningarna väntar de på bättre tider för Gillets forna matsal.

Text: Annika Borgström

Foto: Roberto Nyblin

Källor: Handelsgilletts kulturella guldkant av Sven Sirén, 1987, 160 år Gilleliv och stad i förvandling av Bo Finne, Wikipedia

Kim Björkwall

Årets grillvin

Många prisvärda och några fynd för sommarstugan, båten, utflykten och sommarens grillfester.

En pärlande och prisvärd nyhet för vår och sommar är **Blanc Pescador**, 11,5 %, 4 g socker/l, 8,39 euro, 12 p (++) . Detta lätta spritsiga vin från Cavas del Ampurdan i Katalonien i Spanien doftar lite blommig päronsoda och har en frisk syra som tillsammans med kolsyran kittlar tungan. Ett verkligt sommarvin för bryggan, eller hängmattan. Vål prisvärt!

För en euro till får man ett charmigt och mycket personligt vin i **Llai Llai Pinot Grigio** 2017, 12,5 %, 2 g socker/l, 9,38 euro, 14 p (+++). Ljust halmgult med lite aprikosinslag, som ofta med ett vin gjort på Pinot Grigio, den gråa Pinot-duvan, som härstammar från Italien och har i händerna på firma Dos Andes i Bio Bio Valley i Chile hittat en utmärkt producent. Doftar också lite aprikos, citrongräs och gurka. Rent friskt anslag med en hög syra och en angenäm avslutning. Utmärkt till rökt fisk med nypotatis – ett fynd!

Ett verkligt friskt och fräscht vin i mycket prisvärd klass är **Plaimont Sauvignon** 2016 och 2017, 11,5 %, 6 g socker/l, 9,40 euro, 13 p (++) . En ren Sauvignon Blanc från sydvästra Frankrike som inte är övertydlig på samma sätt som de från Nya Zeland och Chile, men ändå mycket fokuserad med nässeltoner, hög syra och riktigt fin till lätta sommarrätter med sparris.

Rosévin hör sommaren till och en nyhet är **Soprasasso Rosato** 2017, 12 %, 2 g socker/l, 12,90 euro, 14 p (+). Kommer från Trevenezie i nordöstra Italien. Ljust laxrosa med en doft av färska hallon. Rent och fint anslag med bra syra och en stor personlighet gör att det passar utmärkt till sommarens kycklingsallad. Prisvärt!

Av rödvinerna kan vi inte undgå att utnämna **Barone Montalto Rosso**, 13 %, 7 g socker/l,

5,27 euro för 0,5 l, 11 p (+), till årets båt- och utflyktsvin! Levereras i en halvliters tetraförpackning som ser ut som en italiensk mjölkkartong som är lätt att bära och inte tar plats. Vinet kommer från Sicilien och är gjort på Syrah och Merlot. Doftar röda vinbär och har ungdomliga tanniner och är lite syltigt med smak av syrlig frukt. Ganska fylligt och lämpar sig också till den grillade korven. Prisvärt, i all sin enkelhet!

Ett annat mycket prisvärt vin är **Sediba Cabernet Sauvignon** 2017, 13,5 %, 4 g socker/l, 7,40 euro, 12 p (++) . Kommer från Western Cape i Sydafrika och är ungt, blårott i färgen. Doftar svarta vinbär med inslag av mörk choklad. Medelfylligt, med stadiga tanniner och balanserad fruktighet gör att vi utnämner detta till årets grillvin. Det klarar alla korvar, kyckling, kotletter och annat som du slänger på grillen! Du får 4 flaskor (3 liter) för 29,60 euro och ett bättre vin än de allra flesta BIB i samma prisklass!

Vi avslutar med ett mycket spännande vin, **Château Musar Jeune** 2014, 14 %, 2 g socker/l, 14,29 euro, 16 p (+++). Detta odlas i Bekaadalen i Libanon. **Gaston Hochard** grundade 1930, vid 20 års ålder, Château Musar. Han utvecklade sedan, med stor hjälp av sin gode vän **Ronald Barton** på Château Langoa-Barton i Medoc, sina kunskaper och blev 1984 utsedd till Man of the year av vintidningen Decanter. Värt att notera är att Libanon under åren 1975–1990 hade inbördeskrig, men M. Hochard levererade ändå det ena fina vinet efter det andra.

Druvorna i Jeune 2014 är Cinsault, Syrah och Cabernet Sauvignon vilket ger en mörk och tät purpurfärg med unga toner. Doften är stor, varm och rostad med inslag av svarta vinbär, körsbär och blyertspenna. Hög fruktsötma i anslaget, mycket fylligt med höga, nästan mogna tanniner och balanserad fruktighet. Avslutningen är lång och mycket angenäm. Ett verkligt fynd! Detta måste dekanteras då det innehåller fällning. Serveras till exempel till en helstekt oxfilé, eller en entrecôte från grillen.

Betygsättningen är den 20-gradiga skalan tillsammans med prisvärdhet från ej prisvärd (-) till prisvärd (+), mycket prisvärd (++) och fyndvin (+++).

Fixa fina firren

Var noga med att fisken eller skaldjuren du köper är färska! Om du inte fiskar själv, utan köper fisken i butik lönar det sig att gå till en butik med fiskdisk. Flera butiker i huvudstadsregionen har ett rikligt urval.

Färsk fisk är blank, fast, doftar hav, har blanka, klara ögon och röda gälar. Fiskfiléer och djupfryst fisk är svårare att bedöma, här måste man lita på försäljaren. De flesta asiatiska butiker har ett bra urval av djupfrysta skaldjur. Även intressanta och exotiska fiskar finns i dessa butiker. Oberoende av var man skaffar fisken lönar det sig att kolla att den är fiskad i ett bestående fiskbestånd.

Förvara kallt

De flesta havsdjur lever i förhållanden där temperaturen är mer eller mindre densamma som i våra kylskåp. Havsdjurens mikroorganismer (bakterier m.m.) är således anpassade till dessa temperaturer, varför deras aktivitet inte avtar i kylskåpstemperatur. Därför bör fisk och skaldjur hållas så nära 0 grader som möjligt. Om det är möjligt är det bäst att förvara fisken i is. Jämför med däggdjurens mikroorganismer som lever i kroppstemperaturer om 35–40 grader, vilket gör att mikroorganismernas aktivitet sjunker betydligt i kylskåpet och köttet följaktligen inte far illa lika fort.

När du handlar fisk lönar det sig att ta med en kylväska. Färska havsdjur far mycket fort illa till exempel i en varm bil. Om varan dessutom är vakuumpförpackad finns det risk för botulism, en otrevlig och farlig sjukdom.

Vissa fiskar och skaldjur (t.ex. räkan) har inga fettreserver och lagrar därför energi i form av proteiner (muskelfäsk). Då djuret utnyttjar dessa reserver utsöndrar det ett enzym som löser upp muskelfäsk, tyvärr aktiveras detta enzym då djuret dör och ökar snabbt i aktivitet med temperaturen. Detta är orsaken till att fisk och skaldjurskött blir mjukt och tappar sitt tuggmotstånd.

De flesta fiskar och i synnerhet skaldjur kräver mycket kort tillredningstid, för lång tid eller för hög temperatur kan rentav

göra dem oätbara. Till exempel räkor, musslor och bläckfiskar blir sega om de hålls för länge i hög temperatur. Några undantag finns. Bläckfisken blir seg om den får för mycket värme, men blir mör igen om den får sjuda en längre tid, men mager fisk faller i bitar om den får för mycket värme.

Stek på hög värme

Fiskfiléer lönar det sig att steka på hög värme i en blandning av olja och skirat smör. Stek helst filén bara på skinnsidan (utan fjäll) i 3–5 minuter och ös av det heta fett över filén under stekningen. Servera fisken med stekytan uppåt.

Om du äter fisken rå bör du vara extra noga, det är mycket viktigt att man har rena händer och verktyg då man handskas med fisken. Gravad fisk bör ha tillräckligt med salt för att förhindra mikrober att föröka sig, så minska inte på saltmängden i receptet. Vill du ha lägre sälta kan du

skölja fisken under kallt vatten och sedan torka av den innan den serveras.

Kom ihåg att grava fisken tillräckligt länge, den typiska smaken för gravad fisk uppstår när proteinerna faller sönder och uppstår på 3–4 dagar. Rimmad fisk blir däremot färdig betydligt snabbare. Ett bra sätt att grava är att preparera fisken färdig, packa den väl (t.ex. i vakuum) och frysa den. Ta fram den och lägg den i kylskåp i cirka 5 dagar innan den ska ätas, då gravas den medan den tinar.

Citron är gott med fisk, men lägg citronen på fisken precis innan serveringen, eller låt gästerna klämma citronen på fisken. Läger man citronen på för tidigt stelnar (denaturerar) proteinerna i fisken och fisken blir alltför mogen.

Undantag är cheviche där man utnyttjar citronens, eller någon annan syras, förmåga att "tillreda" fisken.

Text & foto: Ben Wiberg

Roger Köhler

Aktier eller fonder?

Till kategorin evighetsfrågor hör: Ska jag placera i aktiefonder eller köpa aktier direkt?

Fördelarna och nackdelarna med respektive sparform är uppenbara.

En placeringsfond är en korg av investeringar med en viss inriktning, typ finska småbolag eller globala läkemedelsbolag. Du köper en andel i fonden och låter en professionell förvaltare välja de bästa alternativen i enlighet med fondens regler.

Du betalar en avgift, som ligger mellan 0 och 2 procent på kapitalet, för denna tjänst. Hur fonden lyckats kan man bedöma genom olika indexjämförelser.

Att köpa en aktie är däremot ett delägarskap i ett företag. Skillnaden är då att du själv bör känna till bolaget du placerar i men slipper förvaltningsavgiften och kan sätta reglerna för dina placeringar. Courtage upp bärs också vid köp och försäljning av aktier. I dag är det lätt att också köpa utländska aktier och på så sätt sprida risken med aktieköp. Samtidigt ökar dock risken för felaktiga beslut.

Direkta aktieplaceringar i egen regi passar bäst den som är intresserad och har tid att sätta sig in i marknaden och är beredd att ta en högre risk. En fondsparare lägger hellre tid på annat och låter en expert göra jobbet. Utbudet av fonder är stort med olika inriktningar, riskprofil och courtage.

Avkastningen från fonder och aktier är i princip den samma och består av möjlig

värdeökning och årlig dividend. De flesta fonder betalar en avkastning som baserar sig på de i fonden ingående objektens egna dividender. Det finns också fonder som återplacerar avkastningen i fonden.

Investmentbolag kompletterar

Ett intressant alternativ, som egentligen är en kombination av aktier och fonder, är så kallade investmentbolag. Investmentbolag är börsbolag som äger aktier i andra, oftast börsnoterade aktiebolag.

Investmentbolag är mycket vanligare i Sverige än hos oss. Exempel på svenska investmentbolag är Investor, Industrivärlden, Bure och Ratos.

I Finland saknas noterade investmentbolag som har betydande innehav i andra noterade aktiebolag. Sampo är ett exempel på ett "smalt" investmentbolag, med ett betydande ägande i Nordea och Topdanmark, förutom sin egen kärnverksamhet.

Investmentbolag är billigare att äga än fonder och har ofta en bra totalavkastning jämfört med börsindex. Börsvärdet på investmentbolag understiger ofta substansvärdet på innehaven, vilket också bör beaktas som en fördel liksom riskspridningen.

Indexfonder och ETF:er

En indexfond (även kallad passiv fond) är en värdepappersfond som strävar efter att dess värdeutveckling ska spegla ett

visst marknadsindex, typ läkemedel eller teknologi.

En aktiebaserad indexfond bygger på den enkla regeln att köpa samma andel av varje aktie som indexet har valt att följa. Eftersom förvaltningen i hög grad kan förenklas, är förvaltningsavgiften också klart lägre.

En ETF (exchange traded fund) är en fond som handlas aktivt som en vanlig aktie över börsen. Det finns ETF:er kopplade till bland annat länder, regioner, branscher, teman och strategier.

Många ETF:er kan även handlas med hävstång, vilket innebär att du kan få vinsten vid en uppgång flerfaldig, liksom omvänt, förlusten vid en nedgång.

Summa summarum

Något patentsvar på vilken placeringsform som är bäst finns inte. Varje placering bör bedömas utgående från sin livs- och ekonomiska situation, sin bakgrund och erfarenhet, sin riskvilighet samt sitt intresse och sin förmåga att spara och placera.

Det sämsta alternativet är generellt, att låta sina sparpengar ligga passivt på ett lågräntekonto år efter år.

I dag finns det inemot 87 miljarder euro på olika lågräntekonton i Finland. Andelen motsvarar omkring hälften av allt privat sparande och placeringar.

Var och en får själv fundera på, vad det kan bero på?

Mat gav placeringsvinst

Tom Strömberg utgick med en klar seger i Börsgillets årliga placeringsstävling. Hans totalavkastning på 30 000 euro blev under ett halvår drygt 4 400 euro eller cirka 14 procent.

Placeringsstävlingen startade i slutet av oktober och avslutades i slutet av april. Den är fiktiv och går till så att deltagarna placerar 30 000 euro var, jämnt fördelat på tre valfria börslistade aktier.

Tom Strömberg är den första som vunnit tävlingen två gånger under de 15 år den ordnats. Den här gången bestod hans portfölj av, Kotipizza, Restamax och QPR Software. Bäst gick Restamax där 10 000 euro blev 13 700 euro. Kotipizza ökade med 925 euro i värde och QPR Software minskade den sammanlagda avkastningen med 222 euro.

– Jag satsar på bolag, vilkas verksamhet jag begriper. Andra får hålla på med analyser, var Toms kommentar efter tävlingen.

I placeringsstävlingen deltog 21 bröder. Endast 5 av dem kom till ett positivt resultat. Betecknande är att ingen klarade av att pricka in enbart vinstbringande aktier. Värst gick det för den deltagare som satsade på spelbolaget Rovio. Drygt hälften av den placeringen gick upp i rök och då han också placerade i en annan förlorare, Endomines, kunde inte en liten vinst på Ponsse rädda honom. Resultatet blev ett minus på 8 300 euro.

På andra plats i tävlingen kom **Wolter Ramsay** med en avkastning på 3 480 euro. **Guy Hellman** kom trea med en värdeökning på 2 940 euro. Plusresultat gjorde också **Åke Berggren** (2 500 euro) och börshövdingen **Olof Rehn** (2 030 euro).

De tre bäst avkastande aktierna, som de tävlande valt, var Metsä Board B, Restamax och Neste. Sämst avkastade Rovio, Next Games och Endomines. De populäraste aktierna var Metsä Board B, Nokia, Taaleri och Vaisala. Var och en av dem ingick i tre portföljer.

Vill bli stor på nätet

Satsa inte på spelbolag och dejtingappar. Där är konkurrensen för stor. Välj hellre något traditionellare. Det här var den 25-årige serieentreprenören **William Wolframs** råd till en 17-årig entreprenör på Handelsgilletts frukostseminarium i början av maj. Rubriken för seminariet, som samlade ett 30-tal åhörare, var Direct-to-Consumer-revolutionen.

William Wolfram driver företaget Galton Voysey, en plattform för så kallade Direct to Consumer Brands, det vill säga varumärken som säljs utan mellanhänder till konsumenter. Företaget köper, bygger och utvecklar globala varumärken. Den anspråkslösa målsättningen är att på lång sikt bli ledande på området med en årsomsättning på "några miljarder".

William Wolfram är framför allt känd för att som 16-åring ha grundat nätauktionsföretaget Deal Dash, numera med säte i USA. Företaget har varit framgångsrikt, men också fått hård kritik av missnöjda kunder.

Sedan två år bor och verkar William Wolfram i huvudsak i Hong Kong och siktar på Kina för att göra landet till Galton Voyseys största marknad.

– Vi köper redan mycket i Kina, men det är svårt att sälja åt kineserna. Därför måste vi börja med att lära oss kulturen, sade William Wolfram som själv läser mandarin fem dagar i veckan.

Han konstaterade att näthandeln förändrats radikalt så att kunden i bästa fall har varan en timme efter att ha beställt den. Han tror dock på en kombination av fysiska butiker och internethandel.

Text & foto: Peter Nordling

Nya medlemmar

Styrelsen har antagit följande nya medlemmar till Handelsgillet:
Henrik Aminoff, Jens Carp, Ken Ehrnrooth, Lars Hultin och Kari Nars.

Mat, vin och kultur på franska rivieran

Gillets vårresa gick i år till södra Frankrike. Där tog femtio resenärer del av en väl organiserad upplevelseresa med besök i Nice, Antibes, Grasse, Saint-Paul-de-Vence och Monaco.

Efter att ha landat i Nice, som har Frankrikes näst största flygplats, inledes programmet med en eftermiddag då sällskapet lett av en svenskspråkig lokal guide fick bekanta sig med staden Nice.

Under tiden förberedde kocken **Michael Björklund** den festliga välkomstmiddagen som Gilleresenärerna senare samma kväll fick avnjuta på hotell Splendids takterrass. Utsikten över taken och det mjuka ljuset var oförglömliga. Måltiden var lyxig och avnjöts medan stadens ljus tändes kring middagsgästerna.

De följande dagarna besöktes staden Antibes, vinslottet Crémât, parfymuseet i Grasse, den medeltida staden Saint-Paul-de-Vence, i dag känd som konstnärstad, och furstendömet Monaco.

Vinslottet Crémât, strax utanför Nice, var privatreserverat för Gillet under en eftermiddag då resenärerna fick höra om

Belletviner, smaka på slottets egna viner och sist men inte minst inta en delikat lunch tillredd av Michael Björklund på ort och ställe.

Tid för eget program fanns också. Bland annat besökte deltagarna Chagallmuseet i Nice, den legendariska baren i hotell Negresco på Promenade des Anglais och Masters-tennisturneringen i Monaco.

Baserat på ett av många goda tips av Nicekännarna **Hasse** och **Harriet**

Westerberg intog ett större sällskap en utsökt måltid på fisk- och skaldjursrestauranten Boccaccio i centrum av Nice.

Franska rivieran väcker associationer till lyx, glamour, kultur, rikedom och hasardspel. Allt detta och litet därtill hann Gilleresenärerna uppleva under fem dagar.

Text: Clarissa Köhler

Foto: Bo Söderholm

HANDELSGILLET GRATULERAR

Hedberg Gunnar, DE
75 år 5 juli

Lindqvist Hans, DI
70 år 17 juli

Salovius Jaakko, DI
75 år 18 juli

Nystedt Roger, pol.mag.
70 år 20 juli

Lindholm Lars
80 år 24 juli

Gerkman Bo, vd
80 år 2 augusti

Kranck Rabbe, försäljn.chef
60 år 5 augusti

Estlander Henrik, VH
90 år 6 augusti

Appel Johan, EM
40 år 8 augusti

Tervo Markku, EM, jur.mag.
30 år 8 augusti

Bergström Hans, DE
80 år 10 augusti

Aarnio Kari, tandläkare
70 år 15 augusti

Wassholm Sven, ing.
85 år 21 augusti

Finne Bo, pens. chefred.
80 år 30 augusti

Thilman Ken, merkonom
60 år 1 september

Svartbäck Henrik
85 år 3 september

Lindholm Tor, Agro-Forst.mag.
70 år 8 september

Grönholm Peter
60 år 14 september

Tötterman Markus, styr.ordf.
70 år 15 september

Schauman Leif, pens.
75 år 19 september

Roos Anders
75 år 22 september

Hägg Hans, merkonom
75 år 25 september

Nyberg Kim, Senior Advisor
70 år 27 september

Sommarinfo

Mellan den 15 juni och den 15 augusti finns ingen personal i klubbbrummet, men Gillets medlemmar kan beställa mat och dryck per telefon 0207 425 330 eller genom att besöka Cantina West på första våningen.

Kansliet håller stängt för sommaren från midsommar fram till början av augusti. Från och med den 1 augusti är kansliet öppet som vanligt klockan 9-14 med telefontid klockan 9.30-11.30. Kansliets nummer är 09 669 798.

Kräftskiva

Årets traditionella kräftskiva med sällskap hålls torsdagen den 23 augusti klockan 18.00 i Festsalen. En portion består av tio kräftor samt bröd, smör och dill. Huvudrätten är laxsoppa (valfri). I priset, som klarnar då vi vet säsongens kräftpris, ingår ett glas skumvin.

Anmälningssmodulen öppnas den 13 juni klockan 10.00.

Exkursion till Fazer

Torsdagen den 6 september ordnas en exkursion för medlemmar till Fazer i Vanda. Starten går från Kaserntorget i Helsingfors klockan 15.30. Svenskspråkig guidning. Efter exkursionen middag i Donatorn. Exkursionens pris är 20 euro som inkluderar bussresa tur och retur samt guidning, middagen betalas skilt på plats. Priset på middagen fastställs efter sommaren. Följ med uppdateringarna på handelsgillet.fi

Platser finns ännu.

Svenska småbruk och egna hem Ab

PB 35, 10211 Ingå, Ola Westmansallé 5
tfn (09) 644 761, 0400-477 008
fax (09) 601 262

Traditionell specialaffär för fiske- och jaktförnödenheter

OBS!
Gillebröderna får rabatt
på uppköpen med uppvisande
av medlemskortet.

Unionsgatan 23, 00170 Helsingfors
Tfn 09 656 656
Öppet vard. 9.30-18.00 lörd. 9.30-16.00

ÄYRIÄISTUKKU HAVETS DELIKATESSER...

ÄKTA, RYSK KAVIAR
LÖJ-, SIKROM
HUMMER
INHEMSKA KRÄFTOR
JÄTTERÄKOR
TONFISKFILE
MUSSLOR

ÖVER 60 OLIKA SKALDJUR OCH
ODJUR!
LEVERANS VID
HUVUDSTADSREGIONEN
RING 7745 020 / KIM LIEMOLA ELLER
TOM LIEMOLA

Frisch Haus Finland Oy

Gamla Vintervägen 8
00580 Helsingfors
tel. (09) 7745 020
fax (09) 7745 0211

www.ayriaistukku.fi
info@ayriaistukku.fi

Posti Green

Byggföretag

Nikkilän Huolto Oy
tfn 0400-202 090

Restauranger

Restaurang Cantina West
www.cantinawest.fi

Festkläder

FORMTEX OY
Clothes for Gentlemen

**Frackar i olika material,
nu också ylle!**

Kontakta Br Charles Elmgren
info@formtex.fi eller 0400 440 899

formtex.fi

Ventilation

Robovent Kb
tfn 044-5606087
roboventdick@gmail.com

Takarbeten

Solvikin Kattohuolto Oy
erik.ettala@solvikinkattohuolto.fi
solvikinkattohuolto.fi
tfn 040 579 819

Ekonomiadministration

Firma S-O Öhman
0400-440837
stig-olof.ohman@kolumbus.fi

Arkitekter

Arkitektbyrå Hormia Ab
www.hormia.pp.fi

Begravningsbyråer

Armas Borg & Co Ab
Tfn 09 612 98 90

Fastighetsförening

Råd och information
till husbolagets
styrelse och disponent
www.fastighetsforbundet.fi/FSF

Advokatbyråer

Rehn & Co Ab
Gillebroder Olof Rehn
tfn 09 668 9650
www.rehnco.fi

Gravvård

Helsingin Hautaushuolto
Tfn 09 700 24 81

Geoteknik och markundersökning

Geotek Oy
www.geotek.fi

Annonser

bo.gerkman@tilinurkka.fi